

LÝ THUYẾT VỀ TRẢI NGHIỆM DU LỊCH HỌC TẬP CỦA SINH VIÊN: NGHIÊN CỨU TRƯỜNG HỢP Ở HUYỆN BÌNH SƠN, TỈNH QUẢNG NGÃI

TÔ VĂN HẠNH,
TRẦN ĐỨC THANH, PHẠM THỊ CHI

Tóm tắt: Du lịch học tập là một xu hướng đang phát triển, có đóng góp nhất định trong việc nâng cao chất lượng giáo dục và phát triển kinh tế địa phương. Nghiên cứu về trải nghiệm du lịch học tập tại huyện Bình Sơn, Quảng Ngãi được thực hiện bằng phương pháp tổng hợp, phân tích, thực nghiệm, điền dã và phỏng vấn sâu. Kết quả cho thấy, hoạt động trải nghiệm du lịch học tập bao gồm ba yếu tố chính: trải nghiệm, du lịch và học tập, từ đó kéo theo các hoạt động liên quan như trải nghiệm du lịch, du lịch học tập và học tập trải nghiệm. Nghiên cứu này cung cấp cái nhìn toàn diện về hoạt động trải nghiệm du lịch học tập của sinh viên, đồng thời đề xuất các giải pháp giúp các cơ quan quản lý du lịch địa phương phát triển các hoạt động, loại hình này một cách bền vững, góp phần vào sự phát triển kinh tế du lịch địa phương và giáo dục học sinh, sinh viên.

Từ khóa: trải nghiệm du lịch học tập, sinh viên, Bình Sơn - Quảng Ngãi

THEORY ON STUDENTS' EDUCATIONAL TOURISM EXPERIENCE: A CASE STUDY IN BINH SON DISTRICT, QUANG NGAI PROVINCE

Abstract: Educational tourism is a growing trend with significant potential for both improving educational quality and developing local economic. This research about educational tourism experiences in Binh Son district, Quang Ngai province was conducted using methods of synthesis, analysis, experimentation, fieldwork, and in-depth interviews. The results show that the educational tourism experience includes three main elements: experience, tourism, and learning, leading to related activities such as tourism experience, learning tourism, and experiential learning. This research provides a comprehensive view of students' learning tourism experience, while also proposing solutions to help local tourism authorities develop these activities in a sustainable way, contributing to socio-economic development.

Keywords: educational tourism experiences, students, Binh Son - Quang Ngai

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Học tập trải nghiệm ngày càng được chú trọng như một phương pháp giáo dục nền tảng, giúp phát triển năng lực toàn diện cho người học. Học tập trải nghiệm có thể diễn ra dưới nhiều hình thức như học tập tại chỗ, tham quan, học tập dựa vào cộng đồng, các chuyến thực tế chuyên ngành hoặc du học. Du lịch có thể đóng vai trò quan

trọng trong quá trình phát triển cá nhân, tạo ra những trải nghiệm học tập sâu sắc [7].

Đối với sinh viên, trải nghiệm du lịch học tập mang lại giá trị đặc biệt khi giúp họ kết nối giữa lý thuyết và thực tiễn, mở rộng hiểu biết về văn hóa và xã hội. Du lịch học tập và trải nghiệm học tập trong du lịch đang trở thành xu hướng phát triển của ngành du lịch toàn cầu [11,14]. Tuy

nhiên, tại Việt Nam, lĩnh vực này vẫn chưa được nghiên cứu đầy đủ. Hầu hết các nghiên cứu hiện tại chỉ tập trung vào các bối cảnh như bảo tàng, di tích lịch sử, khu vui chơi hoặc các chương trình học tập chuyên ngành, mà chưa xem xét du lịch học tập như một loại hình du lịch độc lập.

Với lợi thế về tài nguyên tự nhiên, hệ sinh thái nông nghiệp và bản sắc văn hóa cộng đồng, huyện Bình Sơn, tỉnh Quảng Ngãi là địa phương có nhiều tiềm năng để phát triển du lịch dựa vào cộng đồng, trong đó bao gồm loại hình du lịch giáo dục. Bài viết tập trung nghiên cứu trường hợp phát triển hoạt động trải nghiệm du lịch học tập của sinh viên tại các điểm du lịch cộng đồng trên địa bàn huyện Bình Sơn. Thông qua nghiên cứu này, bài viết sẽ góp phần làm rõ thực trạng loại hình du lịch học tập tại địa phương, hình thành cơ sở lý luận về trải nghiệm du lịch học tập, đồng thời đề xuất giải pháp nhằm hoàn thiện sản phẩm du lịch học tập, nâng cao chất lượng đào tạo và định hướng phát triển du lịch học tập theo hướng bền vững.

2. CƠ SỞ DỮ LIỆU VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

2.1 Cơ sở dữ liệu

Dữ liệu sơ cấp được thu thập từ 05 chuyến thực tế trải nghiệm du lịch học tập, với sự tham gia của 240 sinh viên chuyên ngành Việt Nam học (Văn hóa - Du lịch). Các chuyến đi được tổ chức trong thời gian 02 ngày 01 đêm. Nghiên cứu được tiến hành từ tháng 10/2022 đến tháng 5/2024. Dữ liệu thứ cấp được thu thập bằng cách tìm kiếm và tổng hợp thông tin từ các nguồn tài liệu khoa học uy tín (Scopus, Google Scholar, ResearchGate, cơ sở dữ liệu quốc gia, thư viện số) sử dụng các từ khóa liên quan đến trải nghiệm du lịch.

2.2. Phương pháp nghiên cứu

Nghiên cứu sử dụng phương pháp điền dã, thực nghiệm và phỏng vấn sâu.

Thực địa được triển khai thông qua các chuyến trải nghiệm du lịch học tập gắn với cộng đồng tại huyện Bình Sơn, tỉnh Quảng Ngãi. Đối tượng tham gia là sinh viên ngành Việt Nam học thuộc Trường Đại học Sư phạm (Đại học Đà Nẵng). Chương trình nghiên cứu diễn ra từ tháng 10/2022 đến tháng 6/2024 với 05 chuyến trải nghiệm dành cho tổng cộng 240 sinh viên.

Đánh giá sau trải nghiệm: sau mỗi chuyến đi, sinh viên được khảo sát sơ bộ về hoạt động trải nghiệm du lịch học tập dựa vào cộng đồng để đo lường mức độ tiếp thu kiến thức và khả năng áp dụng vào thực tế.

Bên cạnh đó, hoạt động trải nghiệm du lịch học tập được thực hiện phối hợp với nhóm chuyên gia từ Dự án “Sinh kế bền vững cho cộng đồng ven biển Bình Sơn thông qua trao quyền cho cộng đồng bảo tồn các hệ sinh thái và văn hóa tri thức bản địa trong bối cảnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa” thuộc Quỹ Môi trường Toàn cầu - Chương trình tài trợ các dự án nhỏ (UNDP-GEF SGP).

3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN

3.1. Quan điểm về hoạt động trải nghiệm du lịch học tập

3.1.1. Khái niệm về trải nghiệm du lịch học tập

Trải nghiệm du lịch học tập là một hình thức du lịch kết hợp giữa trải nghiệm du lịch và hoạt động học tập, trong đó du khách không chỉ khám phá điểm đến mà còn tích lũy kiến thức, kỹ năng và kinh nghiệm thông qua các hoạt động thực tiễn. Dựa trên các nghiên cứu, trải nghiệm du lịch học tập mang đầy đủ bốn thành phần của trải nghiệm [10]: giáo dục, thẩm mỹ, giải trí và thoát ly, nhưng yếu tố giáo dục đóng vai trò chủ đạo.

Quá trình học tập trong du lịch có thể diễn ra ở hai mức độ: học tập “bề mặt” và học tập “chuyên sâu” [2]. Học tập “bề mặt” thường chỉ

dừng lại ở việc tiếp thu kiến thức một cách thụ động và tự phát (chẳng hạn như việc tình cờ tìm hiểu về địa điểm, bối cảnh, đời sống...), các kỹ năng cũng như những trải nghiệm lối sống được tích lũy và phát triển một cách ngẫu nhiên, có giới hạn. Trong khi đó, học tập “chuyên sâu” yêu cầu người tham gia phải tìm kiếm ý nghĩa và thiết lập mối liên hệ với các hoạt động học tập trước đó, các kỹ năng được phát triển một cách tích cực, với mục tiêu làm chủ và kiểm soát các kỹ năng thể chất hoặc nhận thức.

Qua phân tích mô hình lý thuyết, có thể thấy rằng “Trải nghiệm du lịch học tập là sự kết hợp giữa du lịch và học tập, nơi mà du khách không chỉ tham quan và khám phá các điểm đến mà còn tích lũy kiến thức, kỹ năng và kinh nghiệm thông qua các hoạt động du lịch. Đây là một hình thức du lịch mang tính giáo dục, trong đó mục tiêu học tập được tích hợp vào các hoạt động du lịch để tạo ra trải nghiệm toàn diện và sâu sắc”.

3.1.2. Đặc điểm, vai trò của trải nghiệm du lịch học tập

Trải nghiệm du lịch học tập có mối liên hệ chặt chẽ với trải nghiệm du lịch nói chung nhưng khác biệt về nội dung và phạm vi:

- *Trong trải nghiệm du lịch học tập, yếu tố giáo dục và học tập đóng vai trò quan trọng:* Trải nghiệm học tập không chỉ là việc tiếp thu kiến thức mới mà còn là quá trình tìm kiếm ý nghĩa sâu sắc, tạo mối liên hệ với những kỹ năng và kiến thức đã học trước đó [2]. Các hoạt động được thiết kế để cung cấp kiến thức, kỹ năng mới, từ việc học về văn hóa, lịch sử, lối sống cộng đồng đến nghiên cứu môi trường tự nhiên, nghệ thuật, ngôn ngữ...

- *Trải nghiệm du lịch học tập chủ yếu là những trải nghiệm thực hành:* Cho phép người học phát triển kiến thức, kỹ năng thông qua việc quan sát và trải nghiệm thực tế [6]. Học tập trải nghiệm đặt người học vào những bối cảnh thực

tiễn, nơi họ cần áp dụng lý thuyết vào thực hành, mang lại giá trị học tập đáng kể [11]. Thay vì chỉ tiếp thu lý thuyết, du khách sẽ trực tiếp tham gia vào các hoạt động thực hành; ví dụ, du khách tham quan các di tích lịch sử để hiểu rõ hơn về văn hóa, lịch sử; hoặc tham gia vào các hoạt động như nấu ăn, thực hành thủ công truyền thống tại cộng đồng địa phương.

- *Phù hợp với nhiều đối tượng:* Du lịch học tập dành cho nhiều nhóm khách, từ học sinh, sinh viên đến người trưởng thành muốn nâng cao kỹ năng cá nhân hoặc chuyên môn. Các chương trình có thể được tùy chỉnh để đáp ứng nhu cầu của từng nhóm đối tượng.

- *Trải nghiệm du lịch học tập khuyến khích việc học tập suốt đời:* Không chỉ cung cấp kiến thức chuyên môn mà còn giúp rèn luyện kỹ năng mềm, tạo động lực học tập liên tục. Việc trải nghiệm môi trường mới, tiếp xúc với nền văn hóa khác nhau giúp mở rộng tư duy và thúc đẩy sự phát triển cá nhân lâu dài.

Về vai trò của trải nghiệm du lịch học tập:

- Giúp người tham gia nâng cao kiến thức, phát triển kỹ năng và định hình giá trị cá nhân [1]. Thay vì chỉ tiếp nhận thông tin thụ động, du khách chủ động tìm hiểu, liên hệ thực tế và phản ánh hành động của mình [13]. Trải nghiệm du lịch, dù bình thường hay phi thường, đều có thể thay đổi con người, góp phần xây dựng nhận thức và tạo ra giá trị độc đáo cho mỗi cá nhân [5].

- Xét về giáo dục, du lịch học tập giúp du khách tiếp thu kiến thức chuyên môn và kỹ năng sống thông qua các trải nghiệm thực tế. Khách du lịch đóng vai trò đồng tạo trải nghiệm, từ đó nâng cao nhận thức, tư duy sáng tạo và khả năng thích ứng với môi trường mới. Một số điểm đến được thiết kế chuyên biệt nhằm cung cấp trải nghiệm giáo dục, giúp du khách hiểu sâu hơn về văn hóa và kỹ năng địa phương.

- Ngoài ra, du lịch học tập góp phần nâng cao chất lượng du lịch, thúc đẩy giao lưu văn hóa, phát triển bền vững và hỗ trợ kinh tế cộng đồng. Người tham gia không chỉ tiếp thu kiến thức mà còn trở thành cầu nối văn hóa, lan tỏa giá trị học tập đến cộng đồng.

Với đối tượng khách du lịch là sinh viên, trải nghiệm du lịch có thể thúc đẩy sự phát triển trí tuệ và cá nhân, nhận thức liên văn hóa và phát triển nghề nghiệp [9]. Giúp sinh viên mở rộng thế giới quan, tự đánh giá bản thân và nâng cao kỹ năng mềm cần thiết như giao tiếp, quản lý thời gian và tư duy phản biện [12].

3.2. Nghiên cứu trường hợp hoạt động trải nghiệm du lịch học tập của sinh viên ở huyện Bình Sơn

3.2.1. Nội dung chương trình hoạt động trải nghiệm du lịch học tập

Nghiên cứu thực hiện 5 đợt khảo sát; đợt khảo sát đầu diễn ra từ ngày 24-25/4/2023 với 40 sinh viên khóa 2020 tham gia, bao gồm 11 nam và 29 nữ. Đợt thứ hai và thứ ba được tổ chức vào ngày 11-12/10/2023 và 15-16/10/2023, dành cho sinh viên khóa 2022, với số lượng tham gia lần lượt là 40 và 45 sinh viên. Trong đó, đợt 2 có 14 nam và 26 nữ; đợt 3 có 12 nam và 33 nữ. Hai đợt khảo sát cuối cùng dành cho sinh viên khóa 2023 được thực hiện vào tháng 5/2024, với số lượng tham gia lần lượt là 55 và 70 sinh viên. Thông tin chi tiết về số lượng và cơ cấu sinh viên tham gia các đợt khảo sát được trình bày trong Bảng 1.

Bảng 1. Mô tả dữ liệu nghiên cứu

Nội dung	Thời gian				
	Đợt 1	Đợt 2	Đợt 3	Đợt 4	Đợt 5
Mã hóa	TNDL1	TNDL2	TNDL3	TNDL4	TNDL5
Số lượng	40	40	45	55	70
Niên khóa	2020	2022	2022	2023	2023
Nam	11	14	12	18	17
Nữ	29	26	33	37	43

Nguồn: Dữ liệu khảo sát

Đối tượng tham gia trải nghiệm du lịch học tập đều là sinh viên với chuyên ngành đào tạo là Văn hóa - Du lịch. Hầu hết sinh viên đều là sinh viên năm thứ 2, đã trải qua các môn học cơ bản và bắt đầu tiếp cận kiến thức chuyên ngành, sự tương đồng về mẫu nghiên cứu như trên giúp cho kết quả đầu ra chính xác, mặc dù còn một số nhân tố tác động như điều kiện dịch bệnh nên khóa 20 (nhập học năm 2020) chủ yếu học online trước khi tham gia chuyến đi.

Kết quả thực nghiệm dựa vào các hoạt động quan sát, phản ánh hiệu quả các hoạt động trong lịch trình, thảo luận nhóm và đánh giá kết quả học tập của sinh viên; có sự điều chỉnh, cải tiến

trong lịch trình và các hoạt động ở mỗi giai đoạn nghiên cứu nhằm đề xuất phương án hợp lý nhất cho hoạt động trải nghiệm du lịch học tập tại huyện Bình Sơn.

Các hoạt động trải nghiệm du lịch học tập của sinh viên được thiết kế dựa trên nhu cầu của từng nhóm đối tượng khách, trong đó cộng đồng địa phương đóng vai trò cung cấp dịch vụ và tổ chức trải nghiệm phù hợp. Mỗi chuyến đi được tổ chức trong 02 ngày 01 đêm, với lịch trình được xây dựng linh hoạt dựa trên khả năng đáp ứng của địa phương. Các hoạt động học tập và trải nghiệm được thiết kế đa dạng, đáp ứng nhu cầu thực tế của sinh viên và được trình bày chi tiết trong Bảng 2.

Bảng 2. Quá trình trải nghiệm du lịch học tập của sinh viên tại Bình Sơn

Thời gian	Nội dung	Các hoạt động		
		Người dân	Sinh viên	
Ngày 1	5.00-7.30	Di chuyển tới Bình Sơn	Không	Di chuyển
	7.30-8.00	Tập trung, ổn định vị trí	Cung cấp dịch vụ	Làm theo sắp xếp
	8.00-10.30	Tham quan tại hải đăng Dung Quất, hòn Cốc, cảng tổng hợp Gemadeft	Hướng dẫn	Lắng nghe
	11.00-13.30	Trải nghiệm ẩm thực địa phương, nghỉ ngơi	Phục vụ ăn trưa	Ăn uống, nghỉ ngơi
	13.30-14.15	Tham quan miếu Tiền Hiền, học tập bảo tồn văn hóa	Giới thiệu địa danh	Lắng nghe, đặt câu hỏi
	14.15-15.00	Thảo luận, đề xuất sáng kiến trong cộng đồng	Lắng nghe, đặt câu hỏi	Tìm hiểu vấn đề quan tâm
	15.00-15.30	Tham quan di tích Đá Chồng, biển Bãi Nhất	Hướng dẫn	Lắng nghe
	15.30-16.30	Cà phê cội nguồn - nghe câu chuyện văn hóa	Hướng dẫn	Lắng nghe
	16.30-17.30	Tham quan ngắm cảnh và đề xuất ý kiến quản lý rừng ngập mặn Bàu Cá Cái	Hướng dẫn, lắng nghe	Đề xuất ý kiến, trả lời câu hỏi
	17.30-19.00	Trải nghiệm ẩm thực địa phương, nghỉ ngơi	Phục vụ ăn tối	Ăn tối
	19.00-20.30	Giao lưu, thưởng thức, trải nghiệm di sản văn hóa dân ca Bài Chòi	Phục vụ văn nghệ	Tham gia trải nghiệm (nghe, thực hiện, giao lưu)
	20.30-21.30	Thảo luận chia sẻ và kết nối tri thức, thưởng thức sản phẩm nông nghiệp địa phương	Quan sát, lắng nghe, trao đổi ý kiến	Lắng nghe, đề xuất ý kiến, trả lời câu hỏi
	21.30-22.00	Viết nhật ký cá nhân, nghỉ ngơi	Cung cấp dịch vụ	Trải nghiệm cá nhân
Ngày 2	5.30-7.00	Thức giấc, vệ sinh cá nhân, đạp xe ngắm bình minh, thu xếp hành lý trả phòng	Cung cấp dịch vụ vận chuyển	Trải nghiệm cá nhân
	7.00-8.00	Di chuyển sang Gành Yến, ăn sáng	Phục vụ ăn sáng	Di chuyển, trải nghiệm ẩm thực
	8.00-10.00	Tham quan Giếng Vương	Hướng dẫn trải nghiệm, thuyết minh	Lắng nghe, đề xuất ý kiến, trả lời câu hỏi
		Làng bích họa Thanh Thủy		
		Bãi san hô Gành Yến		
	10.00-11.00	Tìm hiểu địa chất vùng tiếp giáp đảo Lý Sơn (nơi gắn liền với dung nham núi lửa)	Hướng dẫn, thuyết minh	Lắng nghe, đặt câu hỏi
	11.00-13.30	Trải nghiệm ẩm thực địa phương, nghỉ ngơi	Phục vụ ăn trưa	Ăn trưa
13.30-15.00	Tham quan bảo tàng tàu đắm, cơ sở sản xuất gốm Mỹ Thiện	Hướng dẫn, thuyết minh	Lắng nghe, đặt câu hỏi	
15.00-18.00	Di chuyển về lại Đà Nẵng	Không	Di chuyển	

Nguồn: Kết quả nghiên cứu

3.2.2. Kết quả của hoạt động trải nghiệm du lịch học tập của sinh viên

a) Mô hình hoạt động trải nghiệm du lịch học tập

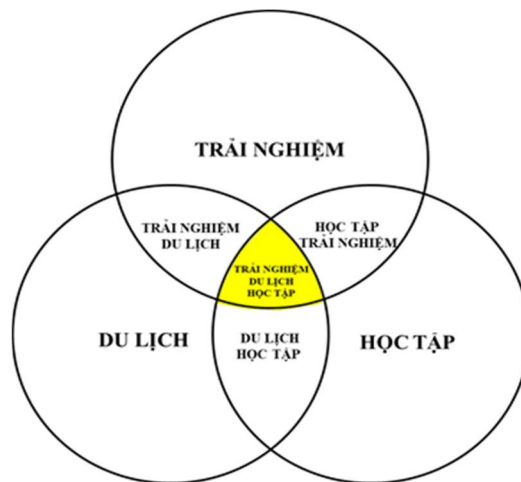
Hình 1 thể hiện mối quan hệ giữa ba yếu tố, trong đó giao điểm chính là “Trải nghiệm du lịch học tập”, cho thấy đây là lĩnh vực kết hợp cả ba khía cạnh:

(i) *Trải nghiệm*: Là yếu tố cốt lõi của mọi hoạt động du lịch, nhấn mạnh vào cảm giác, cảm xúc và sự tham gia chủ động của người học. Trong du lịch học tập, trải nghiệm giúp sinh viên

tiếp cận thực tế, quan sát, tương tác và đúc kết kiến thức qua thực hành;

(ii) *Du lịch*: Gồm các hoạt động tham quan, khám phá, giao lưu văn hóa và trải nghiệm tại điểm đến. Khi gắn với học tập, du lịch không chỉ mang tính giải trí mà còn có mục đích giáo dục và phát triển nhận thức cho sinh viên về ngành nghề liên quan;

(iii) *Học tập*: Nhấn mạnh vào quá trình tiếp thu tri thức, nghiên cứu, trao đổi và phát triển kỹ năng. Trong bối cảnh du lịch, học tập có thể diễn ra qua hoạt động nghiên cứu thực địa, thảo luận, làm dự án cùng cộng đồng địa phương.

Hình 1. Mô hình lý thuyết trải nghiệm du lịch học tập

Nguồn: *Kết quả nghiên cứu*

Các hoạt động trải nghiệm du lịch học tập dựa trên mô hình:

- *Trải nghiệm du lịch*: Khu vực giao giữa “Trải nghiệm” và “Du lịch”; các hoạt động du lịch mang tính khám phá, giải trí như tham quan danh lam thắng cảnh, tham gia lễ hội văn hóa, trải nghiệm ẩm thực.

- *Học tập trải nghiệm*: Khu vực giao giữa “Học tập” và “Trải nghiệm”; học tập thông qua thực hành, nghiên cứu thực địa, thực tập, dự án dịch vụ cộng đồng.

- *Du lịch học tập*: Khu vực giao giữa “Du lịch” và “Học tập”; các chương trình học tập kết

hợp du lịch như khóa học ngoại khóa tại điểm đến, chương trình trao đổi sinh viên, du học ngắn hạn, du lịch học tập khám phá nói chung.

- *Trải nghiệm du lịch học tập*: Là sự kết hợp toàn diện giữa du lịch, học tập và trải nghiệm.

Các hoạt động trải nghiệm du lịch học tập tại địa phương, bao gồm: Khảo sát thực tế quan sát, nghiên cứu về tài nguyên du lịch, dịch vụ, thị trường; Tương tác với cộng đồng phỏng vấn, tham gia các dự án phát triển du lịch cộng đồng; Thực hành kỹ năng ngành du lịch hướng dẫn viên thực tế, tổ chức tour, nghiên cứu thị trường; Ứng dụng phương pháp học tập dịch vụ (Service

- Learning) góp phần hỗ trợ phát triển du lịch tại điểm đến thông qua dự án cụ thể.

Mô hình lý thuyết trải nghiệm du lịch học tập (Hình 1) cho thấy, trải nghiệm du lịch học tập không chỉ đơn thuần là đi du lịch hay học tập lý thuyết, mà là sự kết hợp linh hoạt giữa thực tế, trải nghiệm cá nhân và kiến thức chuyên môn.

b) Kết quả của hoạt động trải nghiệm du lịch học tập của sinh viên

Các thành phần của nền kinh tế trải nghiệm - giáo dục, thẩm mỹ, giải trí và thoát ly [10] đóng vai trò quan trọng trong trải nghiệm này của sinh viên; cụ thể:

- *Trải nghiệm giáo dục*: Nhiều kiến thức lý thuyết cũng được ứng dụng và thực hành trong thực tế, qua đó nâng cao năng lực cá nhân. Đồng thời, trong quá trình học tập trải nghiệm, sinh viên được tự do khám phá và tự giải quyết các vấn đề có liên quan, được thực hiện nhiều các hoạt động đòi hỏi sự hợp tác của các nhóm thành viên, từ đó phát triển được kỹ năng làm việc nhóm, kỹ năng giao tiếp trước đám đông, kỹ năng tư duy phản biện, kỹ năng phân tích và nghiên cứu, kỹ năng quản lý cảm xúc, đặc biệt là kỹ năng thích ứng với điều kiện sống.

- *Trải nghiệm giải trí*: Sinh viên được tham gia các trò chơi dân gian (bịt mắt đập niêu, đu quay...), thưởng thức nghệ thuật Bài Chòi, các món thực phẩm đặc sản địa phương, đạp xe ngắm bình minh, hay được tự tay làm được các sản phẩm tại địa phương. Tất cả mang lại cho sinh viên sự thoải mái, vui vẻ, hòa đồng, điều này khác với những buổi học căng thẳng nơi trường, lớp.

- *Trải nghiệm thẩm mỹ*: Sinh viên được hòa mình vào thiên nhiên, vào không gian văn hóa tại các điểm tham quan trong lịch trình, thưởng thức nghệ thuật chế biến món ăn, các sản phẩm văn hóa địa phương đẹp mắt.

- *Trải nghiệm thoát ly*: Giúp sinh viên được

thoát ly khỏi cuộc sống thường ngày tại trường lớp, nhập vai người dân địa phương.

c) Đánh giá của sinh viên tham gia hoạt động trải nghiệm du lịch học tập tại Bình Sơn

Kết thúc hoạt động trải nghiệm du lịch học tập, sinh viên cùng các chuyên gia và người dân địa phương tham gia một hội thảo chia sẻ, đóng góp ý kiến nhằm nâng cao chất lượng hoạt động trải nghiệm du lịch học tập ở những chương trình học tập tiếp theo. Cụ thể như sau:

- Về nội dung trải nghiệm: Sinh viên đánh giá nội dung trải nghiệm phong phú, tính giáo dục cao, mang lại cơ hội học hỏi thực tiễn, phát triển kỹ năng, thời gian và lịch trình phù hợp nhu cầu trải nghiệm.

- Về tổ chức và dịch vụ hỗ trợ: Sinh viên cho rằng các dịch vụ hỗ trợ đảm bảo hoạt động trải nghiệm, cơ sở hạ tầng, an toàn an ninh tốt, hoạt động thông tin quảng bá cũng đã tạo được sự hấp dẫn. Tuy nhiên, việc thiết kế hoạt động trải nghiệm tại địa phương chưa thực sự hấp dẫn, còn thiếu tính sáng tạo và đa dạng, nhiều tiềm năng từ tri thức trong đời sống cộng đồng chưa được khai thác triệt để, hoạt động thiết kế trải nghiệm của cộng đồng vẫn phụ thuộc nhiều vào đội ngũ chuyên gia.

- Về yếu tố văn hóa địa phương: Đa số ý kiến cho rằng đây là yếu tố có ảnh hưởng quan trọng đến chất lượng trải nghiệm du lịch học tập. Những yếu tố thuộc văn hóa địa phương được sinh viên quan tâm và đánh giá cao như sự hòa đồng, thân thiện của người dân tại điểm đến, sự tham gia hướng dẫn trải nghiệm của cộng đồng, thái độ phục vụ tận tình, chu đáo, nhiều giá trị truyền thống được bảo tồn.

- Về sự gắn kết giữa nội dung trải nghiệm với chương trình đào tạo: Các đánh giá đều cho rằng nhà trường đã cung cấp thông tin đầy đủ, rõ ràng về hoạt động trải nghiệm tại địa phương, chương trình đào tạo đã áp dụng được

các nội dung học từ trường lớp vào hoạt động trải nghiệm thực tế.

Một câu hỏi chung được đưa ra tại hội thảo “*Sinh viên có hài lòng với hoạt động trải nghiệm du lịch học tập tại địa phương?*” Kết quả đánh giá từ người học, tất cả sinh viên đều hài lòng với chuyến đi và những kết quả đạt được từ hoạt động trải nghiệm du lịch học tập.

3.2.3. Thuận lợi, khó khăn trong phát triển hoạt động trải nghiệm du lịch học tập

a) Thuận lợi

- *Xu hướng phát triển*: Du lịch học tập và học tập trải nghiệm trong du lịch đang trở thành xu hướng khi nhiều người muốn kết hợp việc đi du lịch với học tập, mở rộng kiến thức và phát triển bản thân. Nhu cầu này tồn tại suốt đời, từ trẻ em đến người lớn.

- *Sự hỗ trợ từ mô hình học tập dịch vụ (Service Learning - SL)*: SL với sự tham gia của nhiều bên bao gồm nhà trường, chuyên gia, cộng đồng, chính phủ đang được quan tâm [4]. Ở Việt Nam, SL được sử dụng như một công cụ cho kết quả việc làm liên quan đến cải cách giáo dục đại học; tăng cường mối quan hệ giữa cộng đồng và trường đại học; như một phản ứng trước sự suy thoái đạo đức được nhận thấy ở những người trẻ tuổi [8].

- *Chính sách hỗ trợ*: Trong chương trình giáo dục phổ thông 2018, hoạt động trải nghiệm là nội dung được đưa vào giảng dạy ở các cấp từ tiểu học đến trung học phổ thông. Đối với bậc đại học, cao đẳng, các chính sách về học tập trải nghiệm được thực hiện thông qua việc quản lý thiết kế chương trình đào tạo đại học kết hợp với các hoạt động thực tế và trải nghiệm nghề nghiệp, đề cao việc cải thiện liên kết giữa giáo dục đại học và nhu cầu thực tế của thị trường lao động thông qua học tập trải nghiệm và thực hành [3].

Tiềm năng địa phương: Bình Sơn có vị trí thuận lợi, tài nguyên du lịch phong phú và giá trị văn hóa đặc sắc, phù hợp để phát triển du lịch

cộng đồng, du lịch sinh thái và du lịch học tập. Nhiều dự án nghiên cứu và phát triển bền vững đang được triển khai tại đây, hỗ trợ hoạt động trải nghiệm du lịch học tập, đặc biệt là các dự án thuộc Quỹ Môi trường Toàn cầu (GEF).

b) Khó khăn

Yêu cầu cao về năng lực cung cấp trải nghiệm: Cộng đồng địa phương - đối tượng chính cung cấp trải nghiệm - còn hạn chế về chuyên môn du lịch và kỹ năng sư phạm.

Thiếu nhân lực kế cận: Hoạt động du lịch học tập tại các điểm du lịch cộng đồng thiếu “thủ lĩnh”, đặc biệt là thế hệ kế thừa, dẫn đến nguy cơ phát triển không bền vững.

Nội dung trải nghiệm chưa đa dạng: Hoạt động lặp đi lặp lại, thiếu chuyên biệt, chưa đáp ứng đầy đủ nhu cầu đa dạng của các đối tượng du khách.

Hạ tầng và kết nối hạn chế: Sự liên kết giữa cộng đồng địa phương với các trường đại học, doanh nghiệp du lịch còn yếu. Công tác quảng bá và xúc tiến du lịch học tập chưa được chú trọng, ảnh hưởng đến khả năng tiếp cận thị trường.

4. KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ

Nghiên cứu phát triển hoạt động trải nghiệm du lịch học tập của sinh viên tại các điểm du lịch dựa vào cộng đồng tại huyện Bình Sơn có ý nghĩa quan trọng trong việc định hình được cơ sở lý luận về trải nghiệm du lịch học tập, là cơ sở để xây dựng các mô hình thí điểm, từ đó nhân rộng và phát triển tại các địa phương. Dựa trên những kết quả và thảo luận trên, bài báo đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao chất lượng hoạt động trải nghiệm du lịch học tập tại Bình Sơn, bao gồm:

- *Thứ nhất, trong thiết kế trải nghiệm học tập*: Cần phát triển các chương trình đa dạng và chuyên biệt với nội dung chương trình phong phú, đa dạng, phù hợp với từng nhóm đối tượng khách du lịch khác nhau.

- *Thứ hai, về nguồn nhân lực:* Đẩy mạnh hợp tác với các đơn vị trường học, các doanh nghiệp du lịch cũng như tranh thủ các dự án trong việc mở các lớp đào tạo cộng đồng làm du lịch, đặc biệt là đào tạo các thủ lĩnh du lịch học tập tại cộng đồng.

- *Thứ ba, trong cung cấp các dịch vụ hỗ trợ đi kèm:* Từng bước hoàn thiện các dịch vụ cung cấp, đảm bảo thỏa mãn nhu cầu cơ bản thiết yếu cho các đối tượng tham gia trải nghiệm về ăn, ở, đi lại...

- *Thứ tư, trong công tác bảo tồn:* Cần xây dựng đạo đức vững chắc và “quy tắc thực hành” để nó không góp phần vào sự tàn phá môi trường và không gian văn hóa cũng như đời sống xã hội hoặc “sự ô ứ” thường gắn liền với sự phát triển du lịch phản cảm.

Những kết quả nghiên cứu về mặt lý thuyết và thực tiễn được đề xuất trong nghiên cứu này sẽ là cơ sở để hình thành các giả thuyết cho những nghiên cứu thực nghiệm tiếp theo về trải nghiệm du lịch học tập.

Công trình này nhận tài trợ từ Quỹ khoa học công nghệ Trường Đại học Sư phạm - Đại học Đà Nẵng, mã số đề tài T2024-TN-04.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. (AEE), A. f. E. E. (2012). “What is experiential education?”. Retrieved from available at: www.aee.org/what-is-ee
2. Bergsteiner, H., Avery, G. C. J. C. T. M., & Journal, S. (2008). Theoretical explanation for success of deep-level-learning study tours. *College Teaching Methods & Styles Journal (CTMS)*, 4(1), 29-38.
3. Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2021). *Thông tư ban hành Quy chế đào tạo trình độ Đại học*, Số: 08/2021/TT-BGDĐT. Hà Nội, ngày 18 tháng 03 năm 2021
4. Brundiers, K., Wiek, A., & Redman, C. L. (2010). Real-world learning opportunities in sustainability: from classroom into the real world. *International Journal of Sustainability in Higher Education*, 11(4), 308-324. doi:10.1108/14676371011077540
5. Carù, A., & Cova, B. (2003). Revisiting consumption experience: A more humble but complete view of the concept. *Marketing theory*, 3(2), 267-286. doi:<https://doi.org/10.1177/14705931030032004>
6. Chau, S., & Ren, L. J. I. J. o. T. R. (2024). How Does Educational Travel Promote Lifelong Learning. *International Journal of Tourism Research*, 26(4), e2731. doi:<https://doi.org/10.1002/jtr.2731>
7. Minnaert, L. J. J. o. T. R. (2012). Social tourism as opportunity for unplanned learning and behavior change. *Journal of Travel Research*, 51(5), 607-616. doi:<https://doi.org/10.1177/0047287511431324>
8. Nguyen, D., Milligan, A., & Sutherland, K. (2023). The Growth of Service-Learning in Vietnamese Higher Education: Catalysts, Characteristics, and Challenges. *International Journal of Research on Service-Learning and Community Engagement*, 11(1).
9. Pearce, P. L., & Foster, F. (2007). A “University of Travel”: Backpacker learning. *Tourism Management*, 28(5), 1285-1298. doi:<https://doi.org/10.1016/j.tourman.2006.11.009>
10. Pine, B., & Joseph, B. J. H. B. R. (1998). Welcome to the experience economy.
11. Ruhanen, L. J. J. o. T. i. T., & Tourism. (2006). Bridging the divide between theory and practice: Experiential learning approaches for tourism and hospitality management education. *Journal of Teaching in Travel & Tourism*, 5(4), 33-51. doi:https://doi.org/10.1300/J172v05n04_03
12. Saidi, Z. A., Othman, N. K., & Sino, H. (2020). Edutourism: Empowering College Tun Hussein Onn Student's In Experiences Learning. *IOSR Journal of Humanities and Social Science*, 5(1):9-19, doi:10.9790/0837-2501060919
13. Schon, D. A. (1987). *Educating the Reflective Practitioner. Toward a New Design for Teaching and Learning in the Professions. The Jossey-Bass Higher Education Series*: ERIC.
14. Smith, C., & Jenner, P. (1997). Educational tourism. *Travel & Tourism Analyst* (3), 60-75.

Thông tin tác giả:

Tô Văn Hạnh - Trường Đại học Sư phạm, Đại học Đà Nẵng
Trần Đức Thanh - Trường Đại học Quốc tế Sài Gòn
Phạm Thị Chi - Trường Đại học Kiến trúc Đà Nẵng
Địa chỉ: 459 Tôn Đức Thắng, quận Liên Chiểu, TP. Đà Nẵng
Email: tvhanh@ued.udn.vn, ĐT 0935.289.398

Nhật kí toà soạn:

Ngày nhận bài: 14/02/2025
Biên tập: 02/2025